

san össze-vissza, hangosan): Ivinnen most evel nevem evengevedjüvük, hivijává-bava ivis avakavar szavabavaduvulnivi. Huvuhráváh! Évéljeven evez ava trévéfávánk!

(A dada rémulten futkos a szobában, feje fölé emeli kezét, fülét fogja be, de a gyerekek vad ordítózással, mindenütt nyomában vannak.)

III. JELENET.

Előbbiek, Anyuska.

Anyuska (fején kalap): Gyerekek, gyerekek, mit jelentsen ez a vad ordítás?

Dada (térdre rogy anyuska előtt): Oh kegyelem! Nem akartam, nem tehetek róla!

Anyuska (csodálkozva): De hát mi az?

Gyuri: Egyszerűen mesét játszottunk Berkele Balázst és Berkele Borist...

Vera (közbevág): ... és ráijesztettünk a varázslóra, vagyis a dadusra.

Dada (álmélkodik, összezsapja a kezét): Hát csak tréfa volt? Oh de jó! Még soha így meg nem rémultem! No várjanak kis huncutjaim! Hiszen maguk a leggonoszabb boszorkánynál is ügyesebben csinálták! Dehogy is hiszek én többé ezek után varázslatban, boszorkányságban. Hanem azért mégis...

— Függyöny. —

Apuka levelei a harctérről.

I.

Kedves Jancsika, Lacika, Andriská!

A papa mesél nektek a katonákról. Sötét éjszaka volt és a papa ablakán kopogtak, és az ügyeletes katona mondta, hogy azonnal legyen készen mindenki, és mind a tisztek villámgyorsan felöltöztek és a tisztiszolgák gyorsan pakkoltak, a papa meg a tisztekkel sietett a századhoz és a házából jöttek gyorsan a katonák, teljes felszereléssel és töltött puskákkal. Szó nélkül álltak be a sorba. A lovacskákat nyergelték, a huszárok készen várják a parancsokat; a szekereket befogják és pakkolják, rájuk rakják az irodákat, a konyhákat, a raktárt, a pakkokat. Jön a kapitány úr és a papa jelenti, hogy a század teljesen készen van.

És akkor mondták, hogy az ellenség valahogy megtudta a jelszót és nagyon kell most vigyázni. És szólt mindenfelé a tábori telefon, aztán jött a parancsba az új jelszó, amit minden katonának kell tudni, aki őrségen van; és gyorsan leírtuk és megkaptuk két-két huszár együtt, és megsarkantyúztuk a lovakat és elvágtattuk a sötétben, hogy minden őrség megkapja a parancsot. És ekkor jöttek kívülről huszárok, hogy úgy hallatszik ott, mintha hidat akarna verni az ellenség, és a jelző toronyból is jelentették, hogy fényszóró világít. És a papa parancsot kapott: hogy előre. És azok rögtön mentek egy tiszt bácsival. És megint a huszárok vágtattak a tábornok bácsihoz jelentéssel és habos, izzadt lovakon jöttek vissza a parancsal: minden áron meg kell akadályozni az átkelést, és minden rendelkezésre álló puska szólaljon meg ott és a tábornok bácsi is küld katonákat, meg ágyúkat. És rögtön az őrségekről jöttek mind a katonák és innen is meg onnan is húzódtak az éjszakába egy irányba és a papa katonái is mentek gyorsan a készségség után és bele a lövészárókba és a

papa, mikor világosodni kezdett, kiadta a parancsot: tüzelni. És ropogott a sok puska, arra a szomszédos őrségekről is mind nagy sietséggel jött a sok derék katona és azok is kezdtek löni; akkor aztán az ellenség is kezdett puffogatni, de a mi katonáink ügyesen benn voltak a lövészárokból és senkinek semmi baja sem történt. És egyszer csak bumm-bumm! Roppant nagy durranással megszólaltak mögöttünk az ágyúk és a fejünk fölött át lövöldöztek az ellenségre. És a tábornok bácsi még mindig küldte a sok katonát úgy, hogy reggel amerre csak látni lehetett, mindenütt csak katona volt. De akkor már nem is kellett, mert mikor a nagy ágyúkkal kezdtek lövöldözni, akkor az ellenség elhallgatott és elbujt. És a Pista is (15 éves önkéntes) ott volt a lövészárokból és sokat lövöldözött, amiért a papától kapott egy barackot a fejére, de aztán megkapta a hiányzó töltényeket is. Aztán mikor láttuk, hogy nincs már baj, a katonák elvonultak, erre-arra, ki-ki a helyére és tovább vigyáznak az őrségen. És ha megint lesz valami mesélni való, akkor megint meg fogja írni azt Jancsikának, Lacikának, Andriskának

Az apuska.

Szemenyei Kornél.

美果美果

Hires fölfedezők.

Magalhaes.

Kolumbusz Kristóf már megjárta Amerikát, amikor Magalhaes (akinek nevét Magalhaemjsz-nek ejtik ki) elindult nagy útjára. A tudós világ már tudta, hogy az Atlanti Óceán Amerikának csak egyik oldalán mossa az új világrész partjait, a másik oldalon egy másik, nagy tenger kék vize hullámszik és Magalhaes el akart jutni erre a nagy tengerre is. Hogy a föld gömbölyü, azt tudta és arról is kapott már híreket, hogy India szigetországait olyanformán is el lehet érni, hogy körülhajózzák

egész Amerikát. Hát ezt óhajtottá ő megpróbálni és útra is kelt, hogy megkeresse az átjárót az egyik nagy tengerből a másikba.

Előtte még senkisémm vállalkozott erre a feladatra. Ezt abban a korban lehetetlenségnek tartotta mindenki. De ő nem csüggedt. Először saját hazájától, Portugáliától remélte a támogatást a nagy fölfedező útra, de amikor itt nem tudott hajókat kapni, a szomszédos országhoz, Spanyolországhoz fordult segítségért. V. Károly, spanyol király föl is szereltetett számára öt hajót és Magalhaes 1519 augusztus 10-én elindult, hogy körülhajózza a földgömböt.

Magalhaes.

De ez az öt hajó, amivel a nagy fölfedező elhagyta a spanyol partokat, együttvéve sem volt akkora, mint ma egy kis tengerjáró gőzös. Magalhaes azonban evvel is beérte. Kis vitorlásait — melyeken összesen háromszázhusz ember volt — megakartta eleséggel, ivóvízzel, fegyverekkel és nekivágott a végtelen tengernek.

Közel félesztendőn át jártak a hullámok hátán, amikor végre megpihentek. De ekkor már a mai Dél-Amerika partjain kötöttek ki a hajók. Tél idején értek oda, mert ott — a földgömb déli részén — márciusban kezdődik a tél.

A nagy hidegben téli szállást csináltott Magalhaes, és csak augusztus vége felé indult el újra öt hajójával, hogy megkeresse